

contemporary slovak art
galerie G olomouc

Letters to heaven
[12fX qo uepog Yt2i]

Výstava / Exhibition:
Listy do neba / Letters to Heaven / Dopisy do nebe
Súčasnú slovenské umenie / Contemporary Slovak Art
Galerie G Olomouc, 5.6. – 27.6.2009

Publikace / Publication:
Listy do neba / Letters to heaven / Dopisy do nebe
Editor: © Unie výtvarných umělců Olomoucka
Autor / Author: © Pavla Lazárková
Texty / Texts: © Miloslava Kodoňová, Ján Kodoň, Juraj Meliš,
Marek Trizuljak, Václav Vaculovič
Reprodukce / Reproductions: © Archivy autorů / Private archives of authors
Grafický dizajn / Graphic design: © Pavla Lazárková
Finální redakce / Final redaction: Marek Trizuljak
Předtisková příprava / Pre-print adjustment: Studio Palec Comedia, Olomouc

Náklad, počet výtisků / Print run: 700
Vydáno v Olomouci, červen 2009 / Edited in Olomouc, June 2009

Publikace je vydána ve spolupráci vystavujících autorů
s Uníí výtvarných umělců Olomoucka a za finančního přispění Statutárního města
Olomouce a Agentury GALIA

Listy do neba

si vybrala do názvu súčasnej spoločnej výstavy svojich diel skupina názorovo i príbuzensky blízkych výtvarných umelcov strednej i mladšej generácie. Osvojila si tak programovú spätosť s dielom svojej príslušníčky, mnohostrannej výtvarníčky Michaely Klimanovej Trizuljakovej, ktorá svoj súbor s rovnakým názvom prezentovala najskôr v Bratislave a potom vo svete ako svoj ohlas krátko po teroristickom útoku na objekty medzinárodných inštitúcií na newyorskom Manhattane. Listy do neba je súbor knižočíek z ušľachtileho papiera s priloženou tužkou, kde divák môže zaznamenať svoje osobné túžby, vyslané do neba. Výtvarníčkina predstavivosť oslovuje diváka metafyzickou funkciou, hľadaním možnosti človeka stať sa prorokom svojej existencie. Prostredníctvom jej diela dotýkame sa šance vykúpenia skrze imagináciu.

Miloslava Kodoňová

michaela klimanová
ján kodoň
šymon kliman
bety k. majerníková
pavla lazárková
peter roller
eva sládečková böhmová

Letters to heaven
Dopisy do neba

Michaela Klimanova-Trizuljakova

Na Kalvarii 13, 811 04 Bratislava,
Slovakia
Tel.: -- 421 - 7 - 5477 6359, e-mail:
klimtrizi@rainside.sk

RESUME

BORN: 6.7.1951 in Bratislava,
Czechoslovakia

STUDIES: Philosophy and history of art
at University of Jan Evangelista Purkyně
in Brno, Czechoslovakia
Private studies of painting, drawing and
different textile techniques at studio
of her parents, Father Alexander
Trizuljak - sculptor, professor at the
Academy of Arts in Bratislava, Mother Eva
Trizuljakova, graphic, painter, textile
artist

SOLO EXHIBITIONS: /selected/

1976 - Prague, Czechoslovakia
1977 - Melnik, The Tower Gallery,
Czechoslovakia
1982 - Valtice, Castle Gallery,
Czechoslovakia
1983 - Bratislava, Gallery Cyprian
Majernik, Czechoslovakia
1983 - Nitra, Gallery F.Studený,
Czechoslovakia
1987 - Brno, Youth Gallery,
Czechoslovakia
1989 - Quatember, Gallery Katzenberger
Quatember, Austria
1990, 1991, Vienna, Gallery am
Spittelberg
1993 - Klagenfurt, Gallery Art Temporis,
Austria
1994 - Banská Bystrica, State Museum,
Slovakia
1996 - Heide, Germany
1996, 1997, 1998 - Gallery A+G Flora,
Prague, Czech republic
1997 - Sofia, The city gallery, Bulgaria
1998 - Brno, LA Studio, Czech republic
From year 1992 she shows permanently her
collections in Julie Artisan's Gallery

GROUP EXHIBITIONS /selected/

1975 - Czechoslovak Tapestry - Havana
1976 - Czechoslovak tapestry - Tbilisi,
Moscow
1977 - Czechoslovak tapestry - Baku
1981 - 4th Slovak Young Artist exhibition,
Bratislava, Czechoslovakia,
1984 - Tapestry and jewelry, Bratislava,
Czechoslovakia
1986 - 11th Slovak Craft art exhibition,
Bratislava, Czechoslovakia
1986 - Art to wear and jewelry,
Bratislava, Czechoslovakia
1986 - Possibilities of textile, Valtice
1987 - Pezinok'97, Pezinok,
Czechoslovakia
1988 - Design of garments and jewelry,
Brno, Czechoslovakia 1989 - Off line,
Vienna, Austria
1990 - 1st international textile

symposium, Ruzomberok, Czechoslovakia
1990 - Designord, Ganderkesse, Germany
1990 - Nachbarland CSFR, Munich, Germany
1990 - Forma, Slovak Craft art
Exhibition, Bratislava, Czechoslovakia
1990 - Czechoslovak lace in space,
Copenhagen, Denmark
1991 - Alternatives of tapestry, State
museum Brno, Czechoslovakia
1991 - Interrooms - Bardejov,
Czechoslovakia
1991 - 2nd international textile
symposium, Ruzomberok, Czechoslovakia
1992 - 3rd international textile
symposium, Ruzomberok, Czechoslovakia
1992 - Interplays, Bratislava,
Czechoslovakia
1992 - Possibilities of textile
II., Bratislava, Czechoslovakia
1992 - Changing Europe, Graves Gallery,
Sheffield, Great Britain
1993 - Zeitzeichnen, Karlsruhe, Germany
1993 - L'autre Europe, 2nd international
triennial of tapestry, Tournai, Belgium
1993 - Common space, Bratislava, Slovakia
1994 - Kultur durch dialog, Heidelberg,
Germany
1994 - Fibre, Slovak textile 1984 - 1994,
Slovak National Museum
1994 - Correlation, Slovak Craft Art
exhibition, New Castle, Great Britain
1994 - Slovak Craft art exhibition,
Bremen, Germany
1994 - Till where/how far can we go?/,
Bratislava, Slovakia
1995 - Textilkunst aus 3 landen, Japan,
Slovakia, Austria
1995 - Textival, international art to
wear exhibition, Poperinge, Belgium
1995 - 1st international paper symposium,
Ruzomberok, Slovakia
1995 - international symposium of
installations, Sternberk, Czech republic
1996 - 2nd international paper symposium,
Ruzomberok, Slovakia
1997 - Forma, Slovak Craft Art
exhibition, Bratislava, Slovakia
1997 - Art to wear, Kwangju biennale,
Kwangju, South Korea
1998 3rd international paper symposium,
Ruzomberok, Slovakia
1997- 9th international triennale of
tapestry, Lodz, Poland
1999 - Interwoven threads, Bratislava,
Slovakia
1999 - 25th anniversary exhibition, Julie
Artisan's Gallery, New York

AWARDS:

1995 - Laureate de prijs Textival,
Poperinge, Belgium

COLLECTIONS:

Gallery F.Studený, Nitra, Slovakia
Slovak National Museum, Bratislava,
Slovakia; Czech Craft Museum UMPRUM,
Prague, Czech republic; State Museum
in Liberec, Czech republic; Private
collections in Slovakia, Czech republic,
Germany, Austria, Nederland, USA

Ján Kodoň *14. XI. 1958
www.ilumenia.com

WORK: architecture, urban planning, landscaping, design, graphics (both classical and computer), welded objects, installations, performance, audiovisual projects, occasional texts, webdesign, (macro)-photography, artcoding

MATERIALS/MEDIA: paper, wood, sand, epoxy, fire, iron (rusted), water, lasers, stainless steel, glass, generated sounds, all kinds of colours, binary light, rock-salt, bricks, computer code

INFLUENCES: Fautrier, Twombly, Moss, Goldsworthy, Anderson (Laurie, Ian, Wes...), Test Dept, Cage, Tapes, Maeda, Levine, Tinguely, Ando, Kiefer, Lascaux, Seifert, moon, Norway...

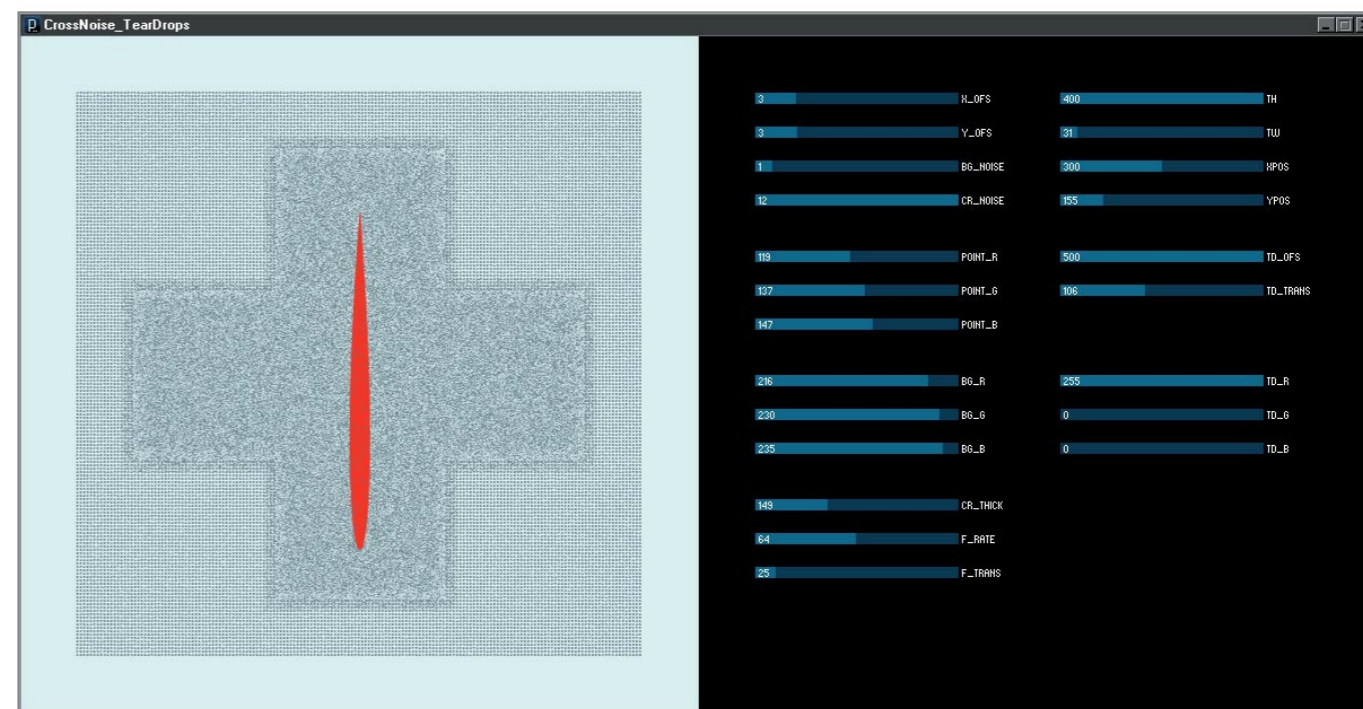
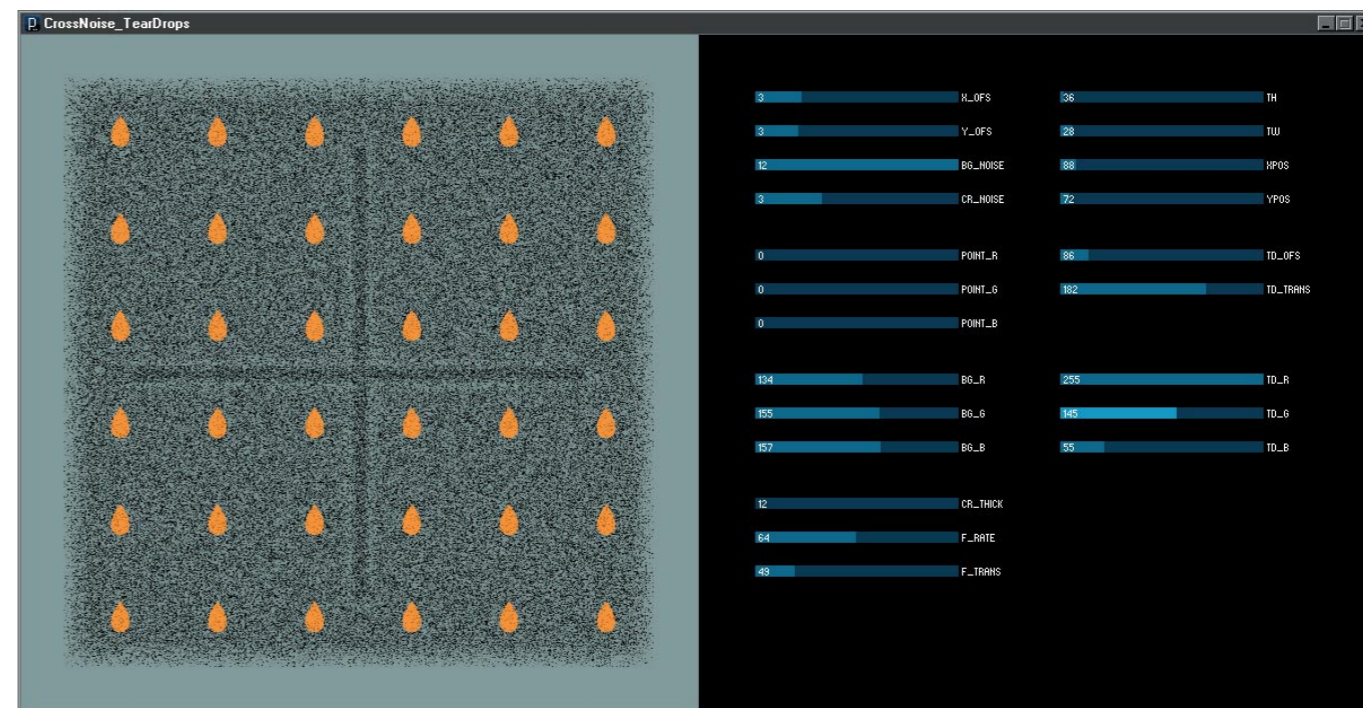
ABOUT: CREATIVE CODE
The image created on a computer is neither better nor worse than the classical, oil painted. It is just slightly different. We can perceive the computer as a simple tool, as a pencil or chisel. Though there is also another dimension – the computer is the imaging equipment, medium of propagation, storage... it is a nonstop opened, admission free gallery. Creating the images, movies, music by direct code writing is a special domain of computer art. This code itself is a poetry for the freaks. Dadaist poem in the alien language. The code is the Muse...

These sentences might sound strange or cold. However, the essence of whole art remains unvaried. It is the same experience, feeling for theme, the same aspirations, dreams, fear... all those things that

make one piece of art unique and different from the other.

Obraz vytvorený na počítači nie je lepší ani horší od klasického, namalovaného štetcom. Je len trochu iný. Počítač môžeme vnímať ako jednoduchý nástroj, ako ceruzku alebo dláto. Je tu ale aj iný rozmer – počítač je prostredníkom šírenia, úložiskom, zobrazovacím zariadením. Je to nonstop otvorená galéria bez vstupného. Špeciálnou disciplínou počítačového umenia je vytváranie obrazov, videa, hudby pomocou priameho zápisu kódu. Kód sám o sebe je umelecký kus. Dadaisticko-morgensternovská poézia pre bláznov. Kód je múza...

Tieto úvahy môžu znieť, nezrozumiteľne alebo chladne. V skutočnosti je ale podstata umenia stále nemenná. Tá istá skúsenosť, vnímanie témy, túžby, sny, strach... všetky tie veci, ktoré robia každý kus jedinečným a neopakovateľným.

Šymon Kliman 25.6.1980

1995 – 1999 private high school, Bratislava

2001 – 2008 Academy of Fine art and Design, Bratislava. Graduated master degree at Atelier Fotografie, Filip Vančo

2003 – 2004 internship at Academy of Art, Architecture and Design Prague, Atelier Fotografie, Pavel Štecha

Awards:

Prize of czech magazin TÝDEN - Collection „fashion in action“
Prize of Rector of AFAD - Collection „gypsies made nice“
Award of VUB Photo of the year - Collection „gypsies made nice“

2008 – established fotography group SVK trio of young slovak photographers

Exhibitions:

Group

2004 – Gallery Umprum, Praha
2006 – SVK – Gallery Nahoře, České Budějovice
2006 – Avon New Design
2006 – Gallery Kremnica
2007 – CUMULUS 2007 international
2007 – galeria Medium, Month of photography, Bratislava
2008 – SVK – Gallery Pivovar in Brno
2008 – B` Fashion, Zlín
2008 – Gallery Photoport, Bratislava
2008 – Slovak institut, Paris
2009 – Gallery of VUB bank

Personal:

2008 – Rector's Prize of AFAD, Gallery MEDIUM, Bratislava
2009 – Fotofestiwal Lodz, Poland
2009 – Prague Biennial Photo, Praha

Cigánov som začal fotiť z veľmi jednoduchého dôvodu, prestalo sa mi páčiť že sa cigáni zobrazujú v našej spoločnosti stále rovnako, ako ľudia na pokraji, ich odlišný spôsob života je často jedinou pridanou hodnotou fotografie. Tak som sa rozhodol ukázať ich inak. Tí, ktorých som fotil, žijú v tých

najhorších životných podmienkach v okolí Kežmarku pod Tatrami. Napriek tomu, že osady, kde žijú, sa často podobajú smetiskám, majú vo svojich príbytkoch – chatrčiach vždy čisto a poriadok a každý má krásne šaty. Tak som ich poprosil nech si ich oblečú a fotil som. Pre mňa sú Cigáni krásni a hrdí ľudia, ktorým náš minulý režim zakázal žiť ich prirodzeným spôsobom, a rôznymi inými krokmi zdecimoval ich kultúrunu identitu, jazyk, zvyky... Preto som sa rozhodol, že budem portrétovať iba tých, ktorí pracujú, alebo sa aspoň snažia nejak zlepšiť svoje životné podmienky. Aby som im samotným ako aj nám ostatným ukázal, že zmena je možná a je na nich samotných, aby sa videli krásni aspoň tak ako ich vidím ja.

I started to photograph gypsies because it bothers me that gypsies are shown in our society always the same, as people on the edge of society. Their different way of life is most of the time shown as something exotic, and it seems to be the only thing about gypsy pictures that would be accepted or valued.

The gypsies in my photographs live in the worst living conditions around Kezmarok under the Tatras. Despite of these slum-like living conditions, inside their own houses it is always tidy and clean. And everyone has at least one set of beautiful clothes, so i asked them to wear them for taking the picture. For me gypsies are beautiful and proud people, whose cultural identity has been absolutely destroyed by the previous regime. By living under communism they lost a big part of their identity, language and independance. This is why I portrayed those who work and try to change their living conditions. To show to them, and also to us, that the changing is possible and it is up to them - and to the public - to make looking them as beautiful as I do.

Bety K. Majerníková (MA, Art.D.)

Bety K. Majerníková je absolventkou Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. Študovala aj na Univerzite v Sunderlande (UK) a Trieri (D). Venuje sa tvorbe výtvarného šperku, ktorý vníma ako autonómny vyjadrovací prostriedok. Tematicky sa autorka zaoberá otázkami pôvodnosti, originality a globálnych vplyvov. Je držiteľkou jedného z prvých doktorátov vo svojom odbore. Svoje práce vystavuje doma aj v zahraničí (Anglicko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Česká republika, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Škótsko, Španielsko, USA). Často spolupracuje pri tvorbe módnych kolekcií či divadelných šperkov. Profesionálne pôsobí v ateliéri kov a šperk na VŠVU v Bratislave.

www.betymajernikova.sk

Samostatné výstavy

2007 - Underground for housewives - design studio ULUV, Bratislava (SK)
 2007 - Lets shoot your self... SNG, Bratislava (SK)
 2005 - Erika & small personal gadgets - Popradská galéria, Poprad (SK)
 2005 - malé milé - design studio ULUV, Bratislava (SK)
 2004 - Civilizácia? - Galéria 35mm, Bratislava (SK)
 2004 - small personal gadgets - Up stairs Gallery Bratislava (SK)

Kolektívne výstavy (výber)

2008 - EX clusive - Galeria Sztuki w Legnicy, Legnica (PL)
 2008 - Anima mundi - AURA Slovenská výtvarná únia, Bratislava (SK)
 2007 - Schmuck Denken (A.I.R exhibition) - FH Trier, Idar-Oberstein (D)
 2007 - Odev a šperk - Slovenský inštitút, Warsaw (PL)
 2007 - Bienále úžitkového umenia - Dom kultúry, Bratislava (SK)

2006 - Biennale Internationale Design- La Cité du Design- Saint Etienne (F)
 2006 - Talents - young designers - veľtrh Tendence lifestyle, Frankfurt (D)
 2006 - Sarajevo očami slovenských výtvarníkov - Gradskej galeriji Collegium Artisticum, Sarajevo (BH)
 2006 - Folk cotoure - Bohemian hall NewYork (USA)
 2005 - Biely pozdrav pre Bielorusko - Palác kultúry Minsk, (BY)
 2005 - Maker Wearer Viewer - Contemporary Narrative European Jewellery, Galerie Marzee, Nijmegen (NL)
 2005 - 20 years of Turnov symposiums - Jacom Bengal Villa, Idar-Oberstein (D)
 2005 - Maker Wearer Viewer - Mackintosh Gallery, Glasgow (UK)
 2001 - My human territory - Pforzheim (D)
 2001 - výstava ateliéru S+M+L-XL, Kunsthautnah Wien (A)
 2001 - Artistic Toys - galéria Heim+Handwerk Mnichov (D)
 1999 - National glass centrum of England - Sunderland (UK)

Ocenenia

2008 - Cena šéfredaktorov (najlepšia kolekcia šperkov) - Designblok, Praha (CZ)
 2006 - Kruhy na vode - Druhá cena v kategórii šperk - odevný doplnok, ULUV, Bratislava

Listy sú slová.
 ...slová, myšlienky, túžby,
 vyslovené aj nevyslovené, ktoré
 človek nesie v sebe. Niekedy ich
 vysloví, a niekedy si ich len
 myslí. A niekedy ich vysloví,
 ale nie nahlas.
 ...slová, s ktorými sa stretávame
 každý deň: v novinách,
 v banálnych rozhovoroch,
 v zanietovaných debatách,
 v nárekoch a plači, či sklamaní,
 ale aj v radosť a nádeji.
 ...slová sú ukryté v obrazoch,
 v situáciách, v nedom mlčaní,
 aj v pohľade. Sú zahalené
 vo veciach. Schovávajú sa
 v materiáloch. V teplote dreva,
 vo vône chleba.
 ...slová sa skladajú z písmeniek,
 spájajú sa do riadkov, slová
 sa hovoria, čítajú, spievajú
 a modlia. Riadky sú ako tenké
 motúziky, čo vytvárajú spletité
 štruktúry. A drobné uzlíky.
 Čo sa v nich zachytí?
 ...najvýrečnejšie je však ticho.
 Preniká aj nebo.
 A ticho rozpráva.

Materiálové obrazy a objekty sú
 výpoveďou ukrytou priamo
 v materiáloch, ktoré používam na
 zhotovenie svojich prác. Pokojná
 plocha múky, či iného prvotného
 materiálu je nabitá významom.
 Útržky novín zastupujú všetky
 túžby a problémy človeka.
 Sú vynikajúcim autentickým
 výtvarným materiálom. Náhodne
 spojené slová a slová vytrhnuté
 z kontextu si môže pozorovateľ
 ľubovoľne doplniť.
 Každý po niečom túži, v niečo
 dúfa. Píše svoj list do neba.

Pavla Lazárková Trizuljaková
 sa narodila 25. októbra 1968
 v rodine umelcov manželov
 sochára Alexandra a maliarky
 Evy Trizuljakovcov. Študovala
 v rokoch 1983 – 1987 na Strednej
 umeleckej priemyselnej škole
 v Bratislave na oddelení
 výstavníctva a v rokoch
 1988 – 1994 na Vysokej škole
 umeleckopriemyselnej v Prahe

na oddelení Textilní alternativy
 u profesorky Adély Matasovej.
 V súčasnosti sa venuje textilnej,
 odevnej a objektovej tvorbe.
 Voľná tvorba autorky tvorí
 opozitum k úžitkovej tvorbe plnej
 farieb a dekoratívnych motívov.
 Obrazy spracováva v základných
 jednoduchých materiáloch,
 ktoré človeka sprevádzajú
 každý deň. Čisté plochy sú
 pozvaním k tichému rozhovoru,
 či meditatívnej úvahe. Vytvárajú
 priestor pre diváka.
 Vystavovala na viacerých
 zahraničných a domácich
 výstavách: Nîmes, Rimini,
 Kempten, Praha, Bratislava,
 Žilina, Nitra, Havířov.

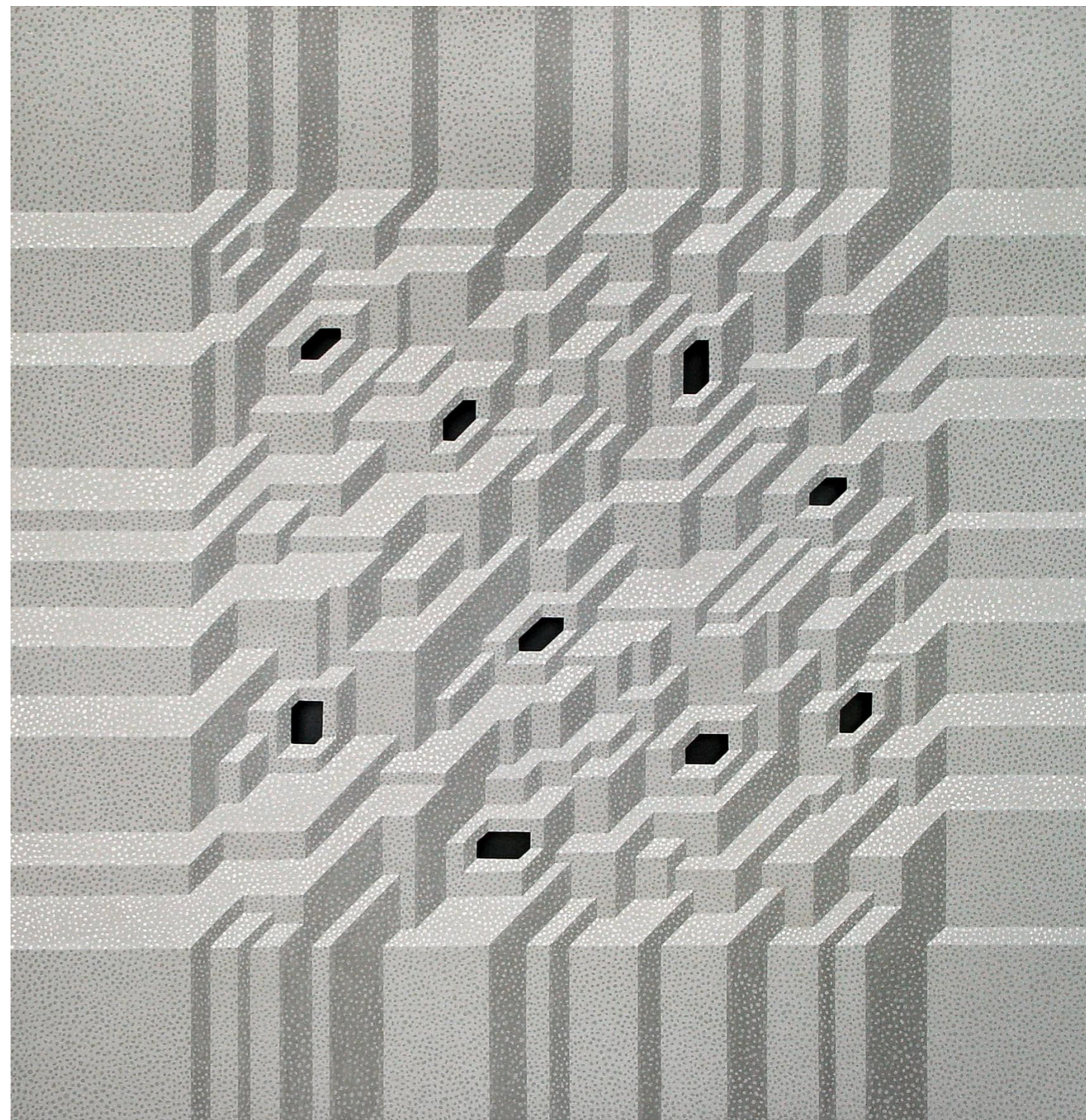

Peter Roller

Narodil sa 7. 7. 1948 v Bratislave. V rokoch 1963 - 67 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave (odd. rezbárstva prof. L. Korkoš a A. Drexler). V rokoch 1969 - 1975 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (odd. figurálneho sochárstva prof. J. Kostka, doc. A. Trizuljak, prof. J. Kulich). Od roku 1988 členom Združenia Gerulata. Od roku 1992 pedagogicky pôsobí na VŠVU od roku 1996 je docentom VŠVU. Je členom predsedníctva Združenia Sympóziun Lindabrunn v Rakúsku. Zakladateľ a prezident NIPPON CLUBU (od roku 1990 do 1998). Venuje sa monumentálnej i komornej plastike, kresbe a grafike. Od roku 1976 vystavuje na významných výstavách slovenského umenia doma i v zahraničí. Zúčastnil sa vyše 40 medzinárodných sochárskych sympózií po celom svete. Monumentálne diela Petra Rollera sú na viacerých miestach na Slovensku i v zahraničí. Komornou tvorbou a kresbami je zastúpený v zbierkových fondoch v galériách a v súkromných zbierkach na Slovensku i v zahraničí.

...Peter Roller vytrvalo vyoráva hlbokú brázdou poctivej výtvarnosti, profesionálnej kvality, autentické filozofie. Svojim postojom podopiera predpoklad, že umelecká tvorba i dnes nemusí byť odkázaná na barnumskú reklamu poloprávd, či quasi tvrdení... Nezapiera túžbu odhaliť svetonázorový rozmer súčasného sveta, dimenzie ľudskej odvahy i pokory. Ja sám, neuznávajúc verbálne šablóny diagnóz, sa ho odvažujem charakterizovať ako všeobjímajúceho introverta. Z toho vyplýva, že je mu vzdialená narcistná predvážavosť, exhibicionistická výnimočnosť, hedonistická závislosť. S pokorou stredovekého remeselníka si na papieri, v kameni či bronzе realizuje svoje atypické sny, zďaleka neuskutočniteľné vízie, či lyrické vzdychy k vesmíru a času. Nečakajúc na potlesk, metály, kariéru sa hrbí - veľký, prostý, v žiadnom prípade nie hrmotný. Ľudská konzekventnosť pasuje Petra Rollera na Rytiera ľudských vzťahov. A tak, zháňajúc si svoj pocit z jeho kameňov a kresieb uplynulých dvadsiatich rokov, tvrdím, že sa ocitám vo svete obrovsky sugestívnej sily, kde prebieha permanentná zmena hviezdnych osvetlení, reorganizácia metafyzických rekvizít, stret megamiest. Dnes je na javisku arogancie obrovská tlačienica, ale nám Rollerove apokalyptické tiene čudných tušení pomáhajú do stavu beztiaže, k mystike. A z ubolenej hrude anonymných ľudí sa derie povzdych hroznej osamelosti. Príčinou je to, že podceňujeme dotyk, rútiac sa za uchmatnutím. Táto axióma konzumnej spoločnosti mi vyplýva ako jeden z uzáverov Rollerovho odkazu.

Juraj Meliš.

Eva Sládečková Böhmová je absolventkou Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave. Navštevovala ateliér maľby a iných médií pod vedením prof. Daniela Fischera, kde sa postupne vyprofilovala na autorku, ktorej hlavnou charakteristikou je uvažovanie o koncepčnom zaradení umenia do vzťahov so životom – umiestňovanie východísk svojej tvorby do oblasti aktuálnych problémov. Často zaostruje na tému, ktorá môže byť reflektovaná ako aktuálny problém širšou skupinou, má svoj všeobecnejší spoločenský dosah a teda v komunikácii aj zásah recipienta.

Maľbu čiastočne rozostčuje a naopak zaostruje na určitý detail alebo výrez, ktorý sa v tom momente stáva symbolom hlbšieho sústredenia dosiahnutého vďaka tichu a zastaveniu sa. V doterajšej tvorbe Evy Sládečkovej Böhmovej sa jedná väčšinou o maľby - so snahou o veristické vyjadrenie, ktoré autorka koncepčne manipuluje.

ŽIVOTOPIS

Meno: Eva Sládečková Böhmová

Dátum a miesto narodenia:
25.4.1982 v Bratislave

Vzdelanie: 1996-2000, Stredná odborná škola odevná v Bratislave
2000-2007, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave

Zahraničný študijný pobyt: 2005,
Exeter, Anglicko

Výstavná činnosť: 2002 - Považská galéria, Žilina, výber semestrálnych prác študentov VŠVU
2003 - Nitrianska národná galéria, Nitra Rozpúšťanie, spoločná výstava s K. Jahnovou
2003 - Považská galéria, Žilina, výber semestrálnych prác študentov VŠVU
2006 - Nám. SNP, Live studio,

Bratislava, Inštalácia Meeting Point, v spolupráci s A. Adamíkovou, C. Polákovou, L. Sceránkovou
2006 – Trialog, Brno, Mesto miesto pre človeka, kolektívna výstava
2007 – Dom umenia, nám.SNP, Bratislava, Umenie 2007, Interpretácia skutočnosti, Slovenská maľba, socha, grafika
2009 – Castel Sismondo, Rimini (IT) Trasparenza, medzinárodná kolektívna výstava
2009 – Galerie Nová síň, Praha Ticho, samostatná výstava
2009 – Galerie G, Olomouc Město blízke tvému srdci, kolektívna výstava

info: www.esb.sk

Výstava súčasného slovenského
výtvarného umění / Contemporary
Slovak Fine Arts
Dopisy do neba / Listy do neba /
Letters to Heaven
Instalace – Objekty – Obrazy –
Fotografie / Installations – Objects
– Painting – Photography
Galerie G Olomouc,
5. 6. – 27. 6. 2009

Imaginativní název, působivé
výtvarné zpracování a mimořádný
obsah instalačního objektu Michaely
Klimanové, který nyní dává jméno
a nosné téma olomoucké výstavě, ve
mně od počátku vzbudil celou řadu
otázek. Co jsou a co znamenají ony
dopisy do neba? Jací jsou jejich
pisatelé a co sdělují? Jak funguje
„doručovatelská služba“, tedy,
dojdou tyto dopisy na místo určení?
A nejsme snad všichni občasnými
či stálými odesilatelé „dopisů do
neba“ a zároveň těmi, kdo celý život
čekají na svůj speciální, zcela
osobní dopis, na převratnou, krásnou
zprávu, která vnese do našeho života
to něco podstatného, co nás naplní
vyrovnaností, pokojem, jasem?
Původní záměr Letters to Heaven byl
inspirován otřesnou událostí útoku
na newyorské mrakodrapy v roce 2001.
V symbolické rovině tato instalace
nabízela lidem, kteří při zmíněné
tragédii ztratili své blízké, aby
jim napsali vzkaz, třeba něco, co
jim chtěli říci a nestačili... Odezva
na výstavu byla mimořádná a mnozí
tam opravdu zanechali stopu, silnou,
jímavou, prýstící z hlubokých zákoutí
duše. Ukazuje se, že vnitřní dimenze
Dopisů do neba je mnohem větší,
přerůstá horizont reakce na jednu
událost – byť nesmírně drsnou a těžko
zapomenutelnou. Projekt „Dopisy“
nabízí každému, aby promyslel
a vytvořil své vlastní sdělení.
To nakonec ani nemusí být fyzicky
zaznamenáno, mnohem důležitější je,
jak se rozeznává v našem nitru, snad
jako otisk odvěké touhy po přesahu,
po tom, aby vzestupná linie života
nebyla nikdy přerušena a aby bylo
trvale možné trvale si udržet vztah
rozhovoru s „nebem“, ať už je vnímáme
jako poetickou metaforu, anebo jako
skutečnost vytouženou a pravdivou
zároveň.
Absurdity dnešní doby, televizní
obrazy katastrof a násilí všeho
druhu v nás neustále jitrí
neklid, permanentní pocit ohrožení
a existenciální nejistoty. Jako

„lék“ jsou nám v zápětí vnucována
šidítka z falešného rohu hojnosti:
rajsky voňavá kosmetika, „nutričně
vyvážené“ potraviny, tablety proti
bolesti či na zvýšení výkonnosti,
hubičky bakterií v domácnosti a tisíce
industriálních hraček – robotických
strojků živených dávnou iluzí, že
ony budou za nás pracovat, zatímco
my si budeme hovět. A jako vzpomínka
na minulé tragédie nám zůstává
jenom stresová emoce, úzkost, která
nás spoutává a ještě více zbavuje
svobody. Zkrátka, všechno nás odvádí
od účinné reflexe, která se nezastaví
u pocitů, ale hledá konkrétní změnu,
nový směr cesty, novou lidskost
a zodpovědnost. Kdyby nějaké
skutečné zmoudření nastalo po zřícení
mrakodrapů Světového obchodního
centra a po velké katastrofě tsunami
v jihovýchodní Asii, zřejmě bychom
dnes nemuseli čelit globální krizi,
která – jak všichni cítí – není
zdaleka jenom finanční.
Každá doba vysílá své signály, které
je potřeba zachytit a přemýšlet
o jejich smyslu. Jednou z citlivých
antén je umělecká tvorba v obecném
smyslu, specificky je to i projekt
Dopisy do neba, jak ve své originální
podobě, tak ve stávající olomoucké
výstavě. Její vůdčí osobností
je Michaela Klimanová, která
je také iniciátorkou a hlavním
spojujícím článkem autorské sestavy
reprezentující na vysoké kvalitativní
úrovni současné slovenské umění.
Děje se tak ve specifickém,
osobitěm výběru 7 tvůrců, jejichž
interaktivita a vnitřní potenciál
představuje mnohonásobné vrstvy
dlouholetých přátelských vztahů,
rodinných vazeb, vzájemného souznění
v uměleckém i základně lidském
přemýšlení, a to navzdory rozdílným
médiím a individuálně vyprofilovanému
způsobu vyjádření každého z nich.
Významným kladem výstavy je
i příjemné, veskrze pozitivní
a kontinuální potýkání dvou (téměř
dvou a půl) uměleckých generací,
jejichž tvorba je navýsost aktuální,
je plně, avšak zcela nepovrchně
propojena s nosnými proudy dnešní
doby. Takto představený profil – či
výřez obrazu – současného slovenského
umění je o to zajímavější a má svoji
nespornou referenční hodnotu.

Marek Trizuljak

(poznámky, prepísané z rôznych útržkov)

Tie najvážnejšie témy sú vždy
duchovné, teda týkajúce sa základných
prejavov ľudskej duše. Láska, smútok,
strach, radosť, bolesť, vedomie
niečoho, čo nás presahuje, Altamira,
Lascaux, Stonehenge, Rím, Ravena –
sieť referenčných bodov, ktoré tvoria
maticu našej podstaty.

Každý obraz nemusí nevyhnutne niesť
veľké, zásadné posolstvo. Stačí
krátky odkaz, správa pre náhodne
vyvolených...

Posolstvo do obrazu nevkladá autor
sám. Vzniká a vyvíja sa mimovoľne,
v procese vnímania a reinterpretácií.
A občas tam prenikne niečo úplne
nečakané...

Jednoduché myšlienky majú niekedy
zložité interpretácie.

Tradícia je paleta s namiešanými
farbami. Ctiť tradíciu neznamená
rezignovať na hľadanie. Je to len
dobrovoľná, vedomá a odovzdaná
redukcia prostriedkov.

„Zrozumiteľný“ ešte nemusí znamenať
„popisný“. Dve pretínajúce sa čiary
prenesú niekedy viacej emócií než
figurálna freska.

Maľba je vždy priemetom maliarovej
túžby. Túžba po čistých veciach vedie
k čistým obrazom. Ale niekedy to
zlyhá...

Symboly a insígnie sú katakomby,
v ktorých je ľahké zablúdiť.
Myšlienky, asociácie, ktoré symbol
spúšťa, rýchlo a neomylné odvedú
divákovú pozornosť od podstaty
obrazu. Pokiaľ túto podstatu netvorí
symbol sám.

Snaha o všeobecnú prijateľnosť vedie
k opakovaniu sto razy videného.

Otvorenosť' je conditio sine qua non.
Otvorenosť' znamená oveľa viac než
vzdelanie, poučenie, skúsenosť. A pri
tom je to len prostá ochota prijímať
nové/iné/cudzí veci bez zaujatosti.
Je to brána, cez ktorú vystupujeme zo
seba a vchádzame do obrazu.

Cirkevné/sakrálné umenie implementuje
veľmi pomaly nové formy a prejavy
(koncept, inštalácia, nové médiá).
Nevádí. Každý nový objekt je hlas
v koncile...

Dvetisícročným oblúkom sa dnes
sakrálnemu umeniu čiastočne vrátila
pôvodná funkcia – identifikácia
zasvätených a budovanie ochranej
hrádze pred profánnymi prúdmi,
ktoré minútu po minúte programovo
zbavujú svet viery, nádeje a poézie.
Budovanie pevnosti pred vyprázdnenou
pseudokultúrou celebrit, kultúrou
civilizovaného západného sveta.

Pojem sakrálné umenie, tak, ako
ho väčšinou vnímame, má korene
v kresťanskej Európe. Toto
konfesijno-regionálne vymedzenie
ho dostáva do zdanlivej izolácie.
Majoritné trendy svetského umenia
sa vyprázdnilo z obsahu, vyčerpali
v opakovanej forme a pomáhajú si
koketériou s rôznymi exotickými
inšpiráciami – primitívnym umením
Afriky, mayskými reliéfmi, čínskou
kaligrafiou. Sakrálné umenie má
svoj obsah vyplývajúci z podstaty
veci a vývoj jeho formy je určený
odlišnými trendmi. Jedno i druhé je
asi dobre.

Maľba je tichá, vášnivá, extatická...
Mohlo by sa zdať, že práca na obraze
je akýmsi ekvivalentom modlitby,
že môže modlitbu dokonca nahradiť.
Nemôže. Akokoľvek prežívame podobné/
rovnaké pocity, jazyk i obsah je iný.
Obraz, socha, objekt sa však môžu
stať nemým a dôstojným sprievodcom
modlitby. V duchovnom umení je toto
ich najvyššie poslanie.

Vážnosť sakrálny maľby nespočíva
primárne v jej literárnom obsahu.
Tá najhlbšia vážnosť tkvie v tom,
že tieto diela sú svedkami našej
modlitby. Kľačíme pred nimi
v tej najintímnejšej z chvíľ, keď
komunikujeme s nebom. Práve toto im
dáva jedinečnosť a naplnenie zmyslu.

Mobily Alexandra Caldera, šupiny
poháňané neviditeľnými prúdmi vzduchu
ticho plávajú priestorom. Ruženec je
socha. Mobil poháňaný modlitbou...

j.k. 2009

listy do neba

JEFFERS TO PERVEN

Kromě hlavní roviny pokračujícího a stále aktuálního slovensko-českého kulturního dialogu je dalším cílem olomoucké výstavy obnovení kdysi velice funkční a přirozené osy spojující Olomouc a Kroměříž, v mezioborovém uměleckém setkávání (zejména hudba a výtvarné umění) a v propojení dvou měst, které v minulosti sehrály klíčovou roli v kulturních dějinách Moravy. Výstava je pořádána ve spojení s mezinárodním festivalem FORFEST:

XX. FORFEST CZECH REPUBLIC 2009

Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením

Jubilejní XX. ročník Mezinárodního festivalu současného umění s duchovním zaměřením FORFEST CZECH REPUBLIC 2009 sleduje několik programových linií. Hlavní linií vytváří už tradičně 13 koncertů základní řady. Vystoupí při nich čeští i zahraniční umělci a ansámbly jako např. klavírní trio Arael ze Slovinska, německo-slovenská špičková cimbalistka Enikő Ginzery, slovenský houslista Milan Paľa, známý violoncellista Jan Škrdlík, Bianca a Remus Manoleanu z Rumunska, slovenský klavírista Ivan Bufa. V rámci této řady bude připomenuta varhaní tvorba v mini-cyklu tří sólistů: italské varhanice Giamila Berré, která bude zahajovat cyklus koncertů v Kroměříži, renomovaný český varhaník Jaroslav Tůma a konečně závěrečný koncert bude patřit francouzskému umělci Vincentu Rigotovi.

Prezentace skladatelských osobností v rámci festivalového kolokvia bude obsahovat jména jako: Violeta Dinescu / Německo/, Massimiliano Messieri / Itálie /, Steve King / Skotsko /, Lidia Zielinska / Polsko /, Liviu Marinescu /USA-Rumunsko/, Michal Rataj, Tomáš Pálka, Jaroslav Šťastný, Vojtěch Mojžíš /CZ/ a bude vrcholit bude autorským koncertem Víta Zouhara s olomouckým souborem Damián. Důraz bude položen také na linii performancí a multimediálních pořadů: americký performer Lewis Gesner bude provázet celý festivalový týden performancemi, do kterých zapojí množství domácích i zahraničních umělců zakomponovanými vstupy v exteriérech města a proslavených

zahradách Kroměříže. Ve spolupráci s Unii výtvarných umělců Olomoucka připravuje FORFEST reprezentativní výstavu slovenských autorů v olomoucké Galerii G.

Mezinárodní festival FORFEST nalézal ohlasy a recenze v domácím i světovém tisku

Úspěšně pokračuje spolupráce s významnými domácími médii – Česká televize /některé ukázky se objevily také na amerických stanicích/, Český rozhlas věnuje pozornost festivalovým novinkám můžeme říci v maximální možné míře / viz kopie programů - Hudební fórum, celotýdenní cyklus programů/. Přiložený program byl již publikován spolu s průvodním slovem v angličtině v bulletinu Gaudeamus Amsterdam, odkud čerpá informace většina významných evropských přehledů nové tvorby / Gaudeamus, British Music, Contemporary Musics in Eastern Europe, A Guide to Individuals and Institutions atd.

Myšlenka festivalu sledující prezentaci českého umění na pozadí světové tvorby se v průběhu let rozrostla v cílevědomé hledání souvislé tvůrčí linky a je už dnes všeobecně hodnocena jako výrazný přínos v mezinárodním kontextu.

Václav Vaculovič

Vernisáž výstavy v Galerii G v Olomouci, v pátek, 5. června 2009
Program:

- 17.00 Industrial Philharmonic Orchestra, Současná vážná hudba, ČR,
- 18.00 Zahájení výstavy (Galerie G)
- 19.00 – 20.00 Slavnostní recepce v Uměleckém klubu Galerie G
- 20.00 Enikő Ginzery, Cimbálový recitál, slovensko-německá umělkyně

Hlavními pořadateli jsou Unie výtvarných umělců Olomoucka a Umělecká iniciativa FORFEST z Kroměříže. Za Unii výtvarných umělců Olomoucka a Galerii G je kurátorem výstavy Marek Trizuljak